

AŞI HAFTASI BASIN BİLGİ NOTU

24-30 Nisan 2022

Her yıl Nisan ayının son haftasında kutlanan Aşı Haftasının amacı, her yaşta insanı hastalıklara karşı korumak için aşılamaı teşvik etmektir. Aşılama her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaran en başarılı, etkili ve düşük maliyetli sağlık müdahalelerinden birisidir. Ancak bugün hala dünyada yaklaşık 20 milyon aşılanmamış veya eksik aşılı çocuk bulunmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından bu yıl ki tamamımız, aşılama çalışmaları sonucu hastalıkların yok edilmesi ile giderek uzayan ömür ortalamasına vurgu yapmak amacıyla, “**Herkes için Uzun bir Yaşam**” olarak belirlenmiştir.

İnsanlık tarihinde büyük salgınlara ve ölümlere yol açan pek çok hastalık günümüzde aşılamanın bir zaferi ve aşının gücü olarak artık görülmemektedir. Örneğin çiçek hastalığı 1977 yılından itibaren aşılama sayesinde tamamen yok edilmiş, hastalık etkeninin yok edilmesi üzerine 1987 yılında çiçek aşısı uygulamalarına ihtiyaç kalmadığından aşılması tüm dünyada durdurulmuştur.

Yine çok önemli bir çocukluk çağı bulaşıcı hastalığı olan poliomiyelit (çocuk felci) hastalığına karşı dünya genelinde yaygın aşılama çalışmaları yapılmış ve hastalık yok edilme aşamasına gelmiştir. Ülkemizde son polio vakası 26 Kasım 1998 tarihinde görülmüş, daha sonraki yıllarda poliomiyelit vakası tespit edilmemiştir. Ülkemizin de içinde bulunduğu Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesi 21 Haziran 2002’de Poliodan Arındırılmış Bölge Sertifikası almıştır.

Maternal-Neonatal Tetanoz (MNT) Eliminasyonu Programı, 1994 yılında başlatılmış; Nisan 2009’dan bu yana Türkiye yenidoğan tetanozunu elimine etmiş ülkeler arasına katılmıştır.

Ülkemizde, 1981 yılında Genişletilmiş Bağışıklama Programı başlatılmış olup program kapsamında çocukluk çağı aşılama takvimimizde 13 hastalığa (boğmaca, difteri, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, verem, çocuk felci, suçiçeği, hepatit A, hepatit B ile S. pneumoniae ve H.influenzae tip b’ye bağlı invaziv hastalıklar karşı aşı uygulaması yapılmaktadır. Ülkemizdeki tüm çocuklarımıza ve risk grubunda olan erişkinlere ücretsiz olarak uygulanmaktadır. Aşılama takvimini tamamlayan bir çocuk; difteri, boğmaca, tetanoz, çocuk felci, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, suçiçeği ve aşı ile önlenebilen hastalıklarla oluşan karaciğer iltihabı, karaciğer yetmezliği, siroz ve karaciğer kanserinden, yaygın verem hastalığından, menenjit, zatürreden, orta kulak iltihabından ve tüm bu hastalıklar sonucu oluşabilecek sakatlık ve ölümlerden korunmaktadır.

Ülkemizde uygulanmakta olan bebeklik ve çocukluk dönemi aşı takvimi, Bağışıklama Bilimsel Danışma Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda ve dünyadaki bilimsel gelişmeler takip edilerek oluşturulmaktadır.

Ulaştığımız yüksek aşılama oranları ile birlikte aşılama programımızda yer alan tüm aşı ile önlenebilir hastalıklarda önemli düşüşler sağlanmıştır. Örneğin Ülkemizde, 2002 yılından bu yana yürütülmekte olan kızamık eliminasyon programı kapsamında gerçekleştirilen yoğun aşılama çalışmaları ile kızamık vaka sayılarında önemli bir azalma kaydedilmiştir. Ancak, halen

dünyada kızamık virüsü dolaşımı devam etmektedir. 2009 yılından itibaren de özellikle de Doğu Avrupa'dan başlayarak Batı Avrupa ülkelerine sirayet eden büyük kızamık salgınları yaşanmış ve halen yaşanmaktadır. Bu nedenle, virüs dolaşımının devamlılığında rol oynayabilecek olan aşısız veya eksik aşıli tüm çocukların kızamık içeren aşı ile aşılınmaları son derece önemlidir.

Çocuk felci hastalığı ise 20 yıldır Ülkemizde görülmemektedir.

Yine, ülkemizde olduğu gibi dünyadaki pek çok ülkede uzun yıllardır sürdürülen aşılama programları ile difteri hastalığı da görülmemektedir. Ülkemizde son difteri vakasının görüldüğü 2011 yılından bu yana difteri görülmemektedir. 1990'ların başında Rusya'da ve Doğu Avrupa'da ortaya çıkan salgınların ardından, son zamanlarda bazı Güneydoğu Asya ülkelerinde (Hindistan, Endonezya, Malezya, Bangladeş) ve Güney Amerika bölgesindeki bazı ülkelere (Haiti, Venezuela, Kolombiya) difteri hastalığı ve hastalığa bağlı ölümler görülmektedir. Hastalık özellikle beş yaş altı aşısız çocuklarda ve eksik aşıli bireylerde ölümle sonuçlanabilmektedir.

Ülkemizde her yıl yaklaşık 1.200.000 bebeğe aşı uygulaması başlatılmaktadır. Uygulanan aşılama, DSÖ tarafından onaylanan İyi Üretim Prosedürleri kurallarına uygun üretilmiş ve uluslararası referans laboratuvarlarında test edilmiş aşılardır. Ayrıca, aşılama teslim alınıp kullanıma sunulmadan önce Ulusal Referans Laboratuvarlarımızda da test edilerek uygunluğu kanıtlanmaktadır. Aşılama üretim aşamasından başlayıp aşılama yapılacak kişiye ulaştırılana kadar tüm sağlık kuruluşlarında soğuk zincir kuralları ve elektronik takip sistemi içerisinde uygun ısı aralığında korunmaktadır. Aşı buzdolapları ve soğuk hava depolarının ısıları elektronik ortamda anlık olarak takip edilmekte ve soğuk zincir kırılmaları engellenmektedir.

Son yıllarda, dünyada toplumlar arasında ortaya çıkan bebeklik ve çocukluk çağı aşılama reddetme bu konuda gösterilen tereddüt; dini, politik veya coğrafi gerekçelerden bağımsız olarak, giderek artmaktadır. Aşılama olmamış veya eksik aşıli kişiler nedeniyle; küresel dolaşımın artması, göçler, savaşlar vb. sonucu, aşı ile önlenemeyen bulaşıcı hastalıkların görülme riski yükselmektedir. Dünya Sağlık Örgütü 2019 yılı için öngördüğü on küresel sağlık tehdidinden birisinin "aşı reddi/tereddütü" olduğunu bildirmektedir. Bu kapsamda tüm dünyada çeşitli adımlar atılmakta ve önlemler alınmaktadır.

Henüz daha sonlanmamış olan pandemi süreci, "Aşılarımıza Umut Bağlama"nın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur. Covid-19 pandemisinin de eninde sonunda aşılama sayesinde üstesinden gelinecektir.

Sonuç olarak;

Aşılama hizmetleri her çocuğun hakkıdır, yüksek aşılama oranlarına ulaşmak başta birinci basamak sağlık hizmetleri ve güçlü sağlık politikalarını gerektirir. Rutin aşılama hizmetleri yaşamın başlangıcında sağlık hizmetlerine erişim için en erken temas noktasıdır ve her çocuğa hayatının en erken döneminden yaşlanıncaya kadar sağlıklı bir yaşam şansı sunar.

Bu vesileyle; geleceğimizin teminatı çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlar, sağlıklı bir dünya için sadece ülkemiz çocuklarının değil, tüm dünya çocuklarının aşılama ve sağlık hakkını bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Aşılama ebeveynlerin bir sorumluluğudur ve çocukların ise hakkıdır. Çocuklarını aşılatarak hastalıklardan koruyan ve kendileri de aşılanarak başta COVID-19 olmak üzere çeşitli hastalıklardan korunanaşî kahramanı tüm ailelerimize ve aşılama çalışmalarında görev yapan aşı kahramanı sağlık çalışanlarımıza teşekkür eder, şükranlarımızı sunarız.

Bu konuda Kullanılabilecek sloganlar (yada mottolar):

“Herkes için Uzun Bir Yaşam”

“Aşı Her Çocuğun Hakkıdır.”

“Sağlık, Aşıyla Koruma Altında”

“Her Şeyin Başı Sağlık, Sağlıkın Başı Aşı”

“Aşılının, Önleyin, Korunun”

“Aşılı Çocuk, Sağlıklı Çocuk”

“Her Yaşın Bir Aşısı Var”

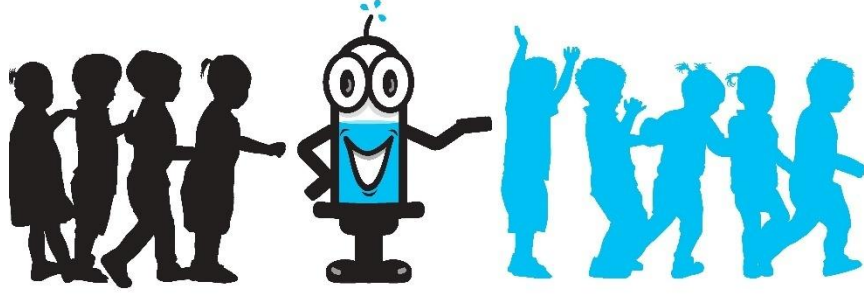
“Aşı Bireysel Hak ve Ortak Sorumluluktur”

“Kendini ve Etrafındakileri Korumak İçin Aşılın”

“Aşı Hayatı Korur”

“Yeni Aşılar Yeni Umutlar”

“Aşılar Bizi Yakınlaştırır”

Sağlık,
Aşıyla
Koruma
Altında

#AşılarişeYarıyor

#AşıGüvenlidir
#AşıSağlıktır
#AşıKorur
#AşıHaktır